

τζάμπα

τζάμπα κ. **τσάμπα**, επίρρ. [<τουρκ. caba]. **1.** χωρίς πληρωμή, δωρεάν: «δε δίνει τζάμπα ούτε και στον αδερφό του». (Λαϊκό τραγούδι: μου 'ριξαν **τζάμπα** την πρώτη δόση κι ύστερα στην παλάμη ένα σκονάκι κι έτσι με βρίσκεις μόλις νυχτώσει πότε σαν τζάνκι και πότε βαποράκι // κυρ μυλωνά, κυρ μυλωνά, πόσο το άλεσμά σου, για σένα **τσάμπα** κούκλα μου κι ο μύλος χάρισμά σου). **2.** πολύ φτηνά: «έχει πολλή πελατεία, γιατί πουλάει τζάμπα». (Λαϊκό τραγούδι: και την Κυριακή έχει κρέας **τζάμπα** είναι κι ο κουρέας). **3.** χωρίς λόγο, χωρίς αποτέλεσμα, άδικα, μάταια, ανώφελα: «παιδιά, τζάμπα ήρθαμε μέχρι εδώ πέρα, γιατί το μαγαζί είναι κλειστό || τζάμπα πήγαν όλοι μου οι κόποι για σένα». (Λαϊκό τραγούδι: κι έχω το φως να καίει για να δεις πως δεν κοιμάμαι, όμως **τζάμπα** καίει η λάμπα, τζάμπα σε θυμάμαι). Πρβλ. "έτσι στο τσάμπα;" / με ρώτησε ο νεαρός / τόσο πολύ με σόκαρε το σίγμα / που τον παράτησα / πριν από χρόνια ένας λεβέντης / "όχι και τζάμπα" / μου είπε γελαστός / το ζήτη του με μάγεψε / του τα 'δωσα όλα (Ντ. Χριστιανόπουλος). (Ακολουθούν 19 φρ.)·

- βρήκε τζάμπα μουνί, το θέλει και ξυρισμένο, βλ. λ. [μουνί](#)·

- έγινε τζάμπα (και βερεσέ), πράξη ή έργο που έγινε χωρίς λόγο, χωρίς αιτία, που έγινε μάταια, ιδίως χωρίς να αποκομίσει κανείς κάποιο κέρδος: «είναι μέσ' στα νεύρα του, γιατί όλη η δουλειά έγινε τζάμπα και βερεσέ»·

- έφυγε τζάμπα (και βερεσέ), βλ. φρ. πήγε τζάμπα (και βερεσέ)·

- έχασε τζάμπα (και βερεσέ), έχασε άδικα: «ενώ η ομάδα μας έπαιζε πολύ καλά, στο τέλος έχασε τζάμπα και βερεσέ»·

- πήγε τζάμπα (και βερεσέ), πέθανε απρόσμενα. ιδίως πέθανε χωρίς κάποιο σοβαρό λόγο ή αιτία, χωρίς να έχει κάποια σοβαρή πάθηση: «πήγε τζάμπα και βερεσέ ο άνθρωπος από μια γριπούλα που άρπαξε!»· βλ. και φρ. έγινε τζάμπα (και βερεσέ)·

- πήγε τζάμπα (και βερεσέ) η δουλειά, βλ. λ. [δουλειά](#)·

- πιάνει τζάμπα το χώρο, βλ. λ. [χώρος](#)·

- ποτέ το λάθος δεν είναι τζάμπα, βλ. λ. [λάθος](#)·

- τζάμπα δουλειά, βλ. λ. [δουλειά](#)·

- τζάμπα κόπος, βλ. λ. [κόπος](#)·

- τζάμπα μάγκας, βλ. λ. [μάγκας](#)·

- τζάμπα μαγκιά ή τζάμπα μαγκιές, βλ. λ. [μαγκιά](#)·

- τζάμπα ξίδι, γλυκό σαν μέλι, βλ. λ. [ξίδι](#)·

- τζάμπα πράμα! βλ. λ. [πράγμα](#)·

- τζάμπα σκοτώνεσαι, βλ. λ. [σκοτώνομαι](#)·

- τζάμπα τρέχεις, βλ. λ. [τρέχω](#)·

- τ' αφεντικό τρελάθηκε και τα 'βαλ' όλα τζάμπα, βλ. λ. [αφεντικό](#)·

- τη βγάζω στο τζάμπα ή τη βγάζω τζάμπα, επωφελούμαι και απολαμβάνω κάτι χωρίς να πληρώσω, δωρεάν: «όταν βγαίνω έξω για διασκέδαση με το φίλο μου που είναι λεφτάς, τη βγάζω πάντα στο τζάμπα»·

- χάνω τζάμπα το χρόνο μου, βλ. λ. [χρόνος](#).

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας